นโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุข

นายแพทย์โสภณ เมฆธน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
13 ธันวาคม 2559 ณ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

บริบทสุขภาพคนไทย

ความเป็นสังคมเมือง

สังคมผู้สูงอายุ

โลกเชื่อมต่อการค้าการลงทุน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

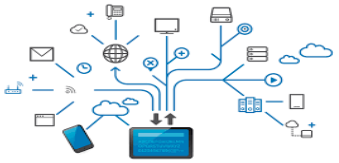

ความก้าวหน้า Technology

บริบทสุขภาพคนไทย

อายุคาดเฉลี่ยและการมีสุขภาพดีเมื่อแรกเกิด (รวมชาย-หญิง)

Japan 84.0
Malaysia 75.0
World bank 2014
Singapore 83.0
Thailand 74.75

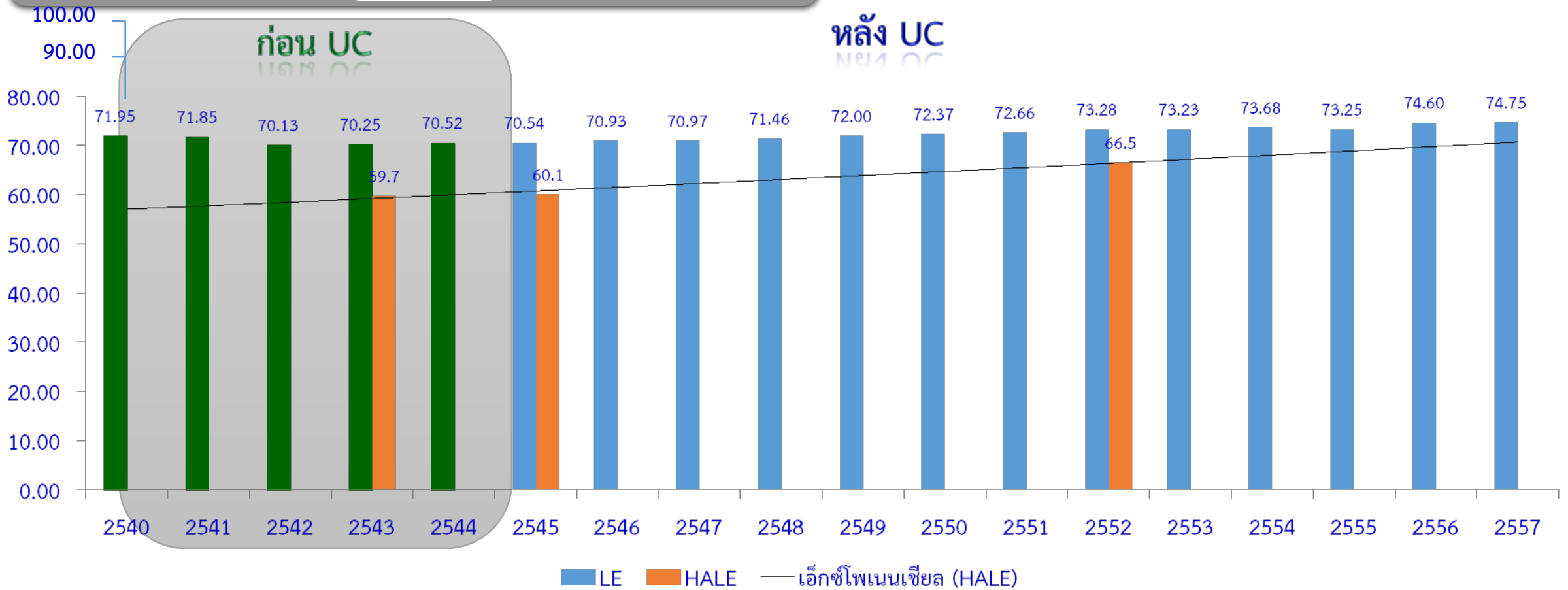

ที่มา: LE - สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
HALE - สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ

สถานการณ์ปัญหาสุขภาพของประชากรไทย (DALY พ.ศ.2556)

การสูญเสียปีสุขภาวะของประชากรไทยอายุ จำแนกตามเพศ และรายโรค ทุกกลุ่มอายุ (10 อันดับแรก)

ชาย		หญิง	
ลำดับโรค	ร้อยละ	ลำดับโรค	ร้อยละ
1. การเสพติดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	8.8	**1. โรคหลอดเลือดสมอง**	**8.2**
2. อุบัติเหตุทางถนน	**8.0**	**2. โรคเบาหวาน**	**7.9**
3. โรคหลอดเลือดสมอง	**6.9**	3. โรคซึมเศร้า	5.4
4. โรคมะเร็งตับ	4.4	**4. โรคหัวใจขาดเลือด**	**4.1**
5.โรคหัวใจขาดเลือด	**4.4**	5. ต้อกระจก	3.7
6. การติดเชื้อ HIV/ เอดส์	4.2	6. โรคข้อเสื่อม	3.2
7. โรคเบาหวาน	**3.9**	7.การติดเชื้อ HIV/ เอดส์	2.9
8. โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง	3.4	8.อุบัติเหตุทางถนน	2.7
9. ภาวะตับแข็ง	3.3	9.ภาวะโลหิตจาง	2.6
10.โรคมะเร็งหลอดลมและปอด	2.3	10.โรคมะเร็งตับ	2.5

- **ใน 10 อันดับแรกส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากกลุ่มโรค NCDs**
- **<u>เพศชาย</u> การเสพติดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นอันดับ 1 รองลงมาคืออุบัติเหตุทางถนน และโรคหลอดเลือดสมอง**
- **<u>เพศหญิง</u> โรคหลอดเลือดสมองเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ โรคเบาหวาน และโรคซึมเศร้า**

ที่มา : Disability-Adjusted Life Year (DALY) พ.ศ.2556

Future Scenarios

ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพลดลงและยั่งยืน

ระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส

มีระบบตอบสนองต่อภัยสุขภาพต่าง

ระบบการส่งต่อ
คุณภาพ

ระบบบริการ
ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ
ครอบคลุม ทั่วถึง

ลดความแออัด

ลดความเหลื่อมล้ำ

ทุกกลุ่มวัยได้รับ
การพัฒนาตามวัย

ประชาชนได้รับ
การส่งเสริม ป้องกัน ควบคุมโรค
รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพ
อย่างเท่าเทียม

อายุขัยเฉลี่ยและมีคุณภาพ
ชีวิตดีขึ้น

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)

เป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพ ที่รวมพลังสังคม เพื่อประชาชนสุขภาพดี

กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

พัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพ อย่างมีส่วนร่วม และยั่งยืน

MoPH

M astery

O riginality

P eople centered approach

H umili

เป้าหมาย

ประชาชนสุขภาพดี

เจ้าหน้าที่มีความสุข

ระบบสุขภาพยั่งยืน

กรอบแนวคิด

นโยบายรัฐบาล

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และการปฏิรูปประเทศไทย ด้านสาธารณสุข

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

การบูรณาการชาติ

STARTUP THAILAND

ประเทศไทย 4.0

ความเชื่อมโยงเป้าหมาย-ยุทธศาสตร์-แผนงานโครงการ-ตัวชี้วัด
กระทรวงสาธารณสุข ปี 2560

ประชาชนสุขภาพดี

- อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด(LE) ไม่น้อยกว่า 80 ปี
  - External causes
  - Chronic diseases
- อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี ไม่น้อยกว่า 72 ปี (HALE)
  - ลดปัจจัยเสี่ยงและการเจ็บป่วย
  - ส่งเสริมสุขภาพของคนไทย

เจ้าหน้าที่มีความสุข

- ดัชนีวัดความสุขด้วยตนเอง ของคนในองค์กร (Happy Work Life Index) ≥50
- ดัชนีสุขภาวะองค์กร (Happy Workplace Index) ≥57

ระบบสุขภาพยั่งยืน

- Access
- Coverage
- Quality
- Governance

หมายเหตุ: ตัวชี้วัดระดับองค์กร (Cooperate KPIs) 8 ตัว
ตัวชี้วัดระดับหน่วยงาน (Functional PIs) 100 ตัว

Road map แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (4 Phase)

วางรากฐาน — Phase 1 (2560-2564)

สร้างความเข้มแข็ง — Phase 2 (2565-2569)

สู่ความยั่งยืน — Phase 3 (2570-2574)

เป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย — Phase 4 (2575-2579)

4 Excellence Strategies
(16 แผนงาน 48 โครงการ 96 ตัวชี้วัด)

P&P Excellence

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ★
3. การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

Service Excellence

1. มีการพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ★
3. ระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและการส่งต่อ
4. การพัฒนาคุณภาพหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ
5. การพัฒนาตามโครงการพระราชดำริและพื้นที่เฉพาะ
6. ประเทศไทย 4.0 ด้านสาธารณสุข

People Excellence

1. พัฒนาการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ (HRP)
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ความเป็นมืออาชีพ
3. เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ
4. พัฒนาเครือข่ายกำลังคนด้านสุขภาพ

Governance Excellence

1. พัฒนาระบบธรรมาภิบาลและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
2. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและกฎหมายด้านสุขภาพ
3. การบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสุขภาพ
4. การพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสุขภาพ
5. การปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

ที่มา : สนย สป มอบนโยบาย กทสธ ปี 2560, 15 กย 59

กระทรวงสาธารณสุข
Ministry of Public Health

ประเด็นเน้นหนักปี 2560

เป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพ
ที่รวมพลังสังคม
เพื่อประชาชนสุขภาพดี

เป้าหมาย

พัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพ
อย่างมีส่วนร่วม
และยั่งยืน

ประชาชนสุขภาพดี	เจ้าหน้าที่มีความสุข	ระบบสุขภาพยั่งยืน
1. LE 2. HALE	1. Happinometer 2. Happy Workplace Index	1. Access 2. Coverage 3. Quality 4. Governance

1. P&P Excellence			*2. Service Excellence*			3. People Excellence	4. Governance Excellence		
PIRAB			6 Building Blocks			Core Value : MOPH	Good Governance (คุณธรรม,นิติธรรม,โปร่งใส,มีส่วนร่วม, รับผิดชอบ ,คุ้มค่า)		
Food Safety	CVDs /CKD	RTI	PCC	Smart ECS	Stroke/ Stemi/ Truama	Happy Work Life Index	HA	NHIS	Financing
- ร้อยละการตรวจอาหารปลอดภัยครบตามเกณฑ์ประเมิน (ประเมิน)	- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเสี่ยง CVDs ที่ได้รับการเฝ้าระวังและขึ้นทะเบียน (NHIS)	- อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน (ต่อแสนประชากร)	- ร้อยละพื้นที่ที่มีคลินิกหมอครอบครัว (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี) (รายงาน)	- ร้อยละของ รพ.F2 ขึ้นไปที่มีระบบ ECS คุณภาพ	- อัตราการเสียชีวิตจาก Stroke/ Stemi/ Trauma (NHIS)	- ร้อยละของหน่วยงานที่มีการนำดัชนีความสุขของคนทำงาน (Happy Work Life Index) ไปใช้	- ร้อยละของหน่วยบริการที่ผ่านการรับรอง HA (รายงาน)	- ร้อยละของหน่วยบริการที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพข้อมูล (ประเมิน)	- หน่วยบริการมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการการเงินการคลัง

เสริมสร้างความเข้มแข็ง
บริการด้านสาธารณสุข

คลินิกหมอครอบครัว
Primary Care Cluster

ให้บริการทุกคน ทุกที่ ทุกอย่าง ทุกเวลา
ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารอันทันสมัย

พัฒนา
ทีมหมอครอบครัว

1 ทีมดูแล 10,000 คน

รักษา ฟื้นฟูสภาพ
ป้องกัน ควบคุมโรค

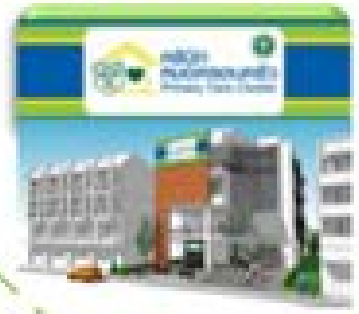

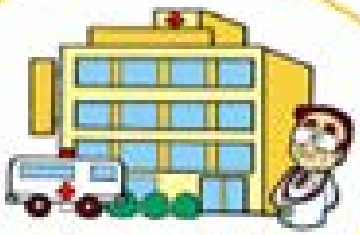

โรงพยาบาลแม่ข่าย

ร่วมสร้างเสริมสุขภาพ
ถึงครัวเรือน

เชื่อมโยงระบบบริการสุขภาพจากชุมชนสู่
คลินิกหมอครอบครัว และโรงพยาบาลแม่ข่าย

Set of 9 voluntary country NCD targets for 2025,Thailand

ลดตายก่อนวัยอันควรจากโรค NCDs 25 %

ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 10 %

ลดการขาดกิจกรรมทางกาย 10 %

ลดการบริโภคเกลือ/โซเดียม 30 %

ลดการบริโภคยาสูบ 30 %

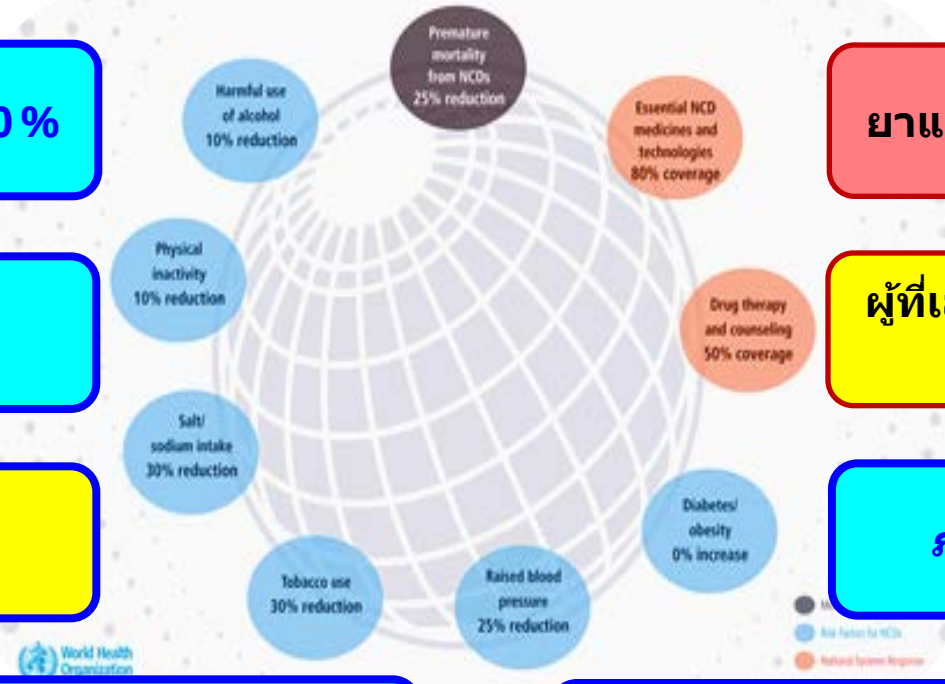

ยาและเทคโนโลยีที่จำเป็นครอบคลุม 80 %

ผู้ที่เสี่ยงสูงต่อ CVD ได้รับยาและคำปรึกษา 50 %

ภาวะเบาหวาน/โรคอ้วนไม่เพิ่ม 0 %

ลดภาวะความดันโลหิตสูง 25 %

NCD : ปี 2568 ลดการตายก่อนวัยอันควร 25% , ปี 2573 ลดลง1/3 (จากปี 2543)

เป้าหมายกระทรวง ปี 2560

P&P Excellence

กรมควบคุมโรค

- ผป.DM รายใหม่ลดลง ≥ ร้อยละ 5
- ผป.HT รายใหม่ลดลง ≥ ร้อยละ2.5
- ความชุกของผู้สูบบุหรี่ของปชช อายุ 15 ปีขึ้นไป
- ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์ต่อ ปชก อายุ 15 ปีขึ้นไป

กรมอนามัย./กรมการแพทย์

- ร้อยละเด็กอายุ 0-5ปี เด็กวัยเรียนสูงดีสมส่วน
- ร้อยละของ ปชช. วัยทำงานมีค่าดัชนีมวลกายปกติ
- ปชช. ไทยอายุ 15 ขึ้นไป มีกิจกรรมทางกายเพียงพอต่อสุขภาพ
- ร้อยละของ Healthy Aging

Service Excellence

กรมควบคุมโรค

ผู้ป่วย DM HT ที่ขึ้นทะเบียน ในสถานบริการได้รับการคัดกรอง CVD Risk ≥ 80 %

ผู้ป่วย DM ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี > ร้อยละ 40

ผู้ป่วย HT ที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี > ร้อยละ 50

กรมการแพทย์

- อัตราตายของ ผป โรคหลอดเลือดสมอง
- อัตราตายของ ผป โรคหลอดเลือดหัวใจ
- ร้อยละของ รพF2+สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดใน ผป. STEMIได้
- อัตราการกำเริบเฉียบพลันใน ผป. โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- อัตราตายจากโรคมะเร็งตับ มะเร็งปอด
- ลดระยะเวลารอคอย ผ่าตัด เคมีบำบัด รังสีรักษา ของมะเร็ง 5 อันดับ
- ร้อยละของ ผป CKD ที่มีอัตราการลดลงของ eGFR < 4 ml/min/1.73m^2/yr

เป้าหมายการดำเนินงานโรคไม่ติดต่อ ปี 2560

เป้าหมาย
ตายก่อนวัยอันควรจาก NCDs ลดลง 25% ภายในปี 2568

- อัตราผู้ป่วยความดันโลหิตสูงและ เบาหวานรายใหม่ (HT≥ ร้อยละ 2.5/DM≥ ร้อยละ 5)
- ร้อยละของผู้ป่วย DM, HT ที่ขึ้นทะเบียนได้รับการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk) (≥ 80%)
- ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมได้ (>40/50%)

1. มาตรการลดการเข้าถึงปัจจัยเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อ

2. มาตรการด้านข้อมูลเฝ้าระวังสอบสวนโรค

3. มาตรการป้องกันระดับชุมชน

4. มาตรการป้องกันในสถานบริการสาธารณสุข

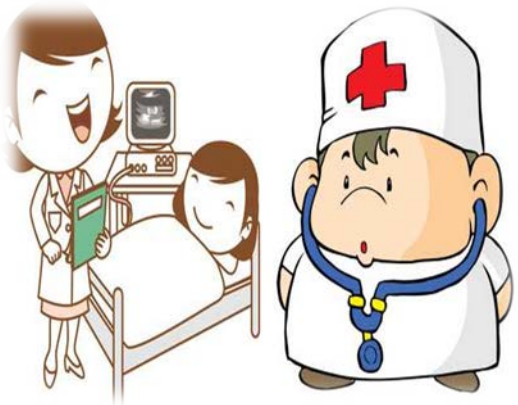

(ร่าง)ยุทธศาสตร์การป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ (พ.ศ.2560-2564)

ยุทธศาสตร์ 1
พัฒนานโยบายสาธารณะและกฎหมายที่สนับสนุนการควบคุม ป้องกันโรคไม่ติดต่อ

กลยุทธ์
- 1.1 เร่งรัดให้เกิดนโยบายสาธารณะระดับชาติ
- 1.2 พัฒนามาตรการทางการเงิน การคลัง ภาษีการผลิต การตลาด การบริโภค
- 1.3 ส่งเสริมให้มีนโยบายสาธารณะระดับสถาบัน องค์กรที่สร้างสภาพแวดล้อม
- 1.4 พัฒนากฎหมายและสร้างความเข้มแข็งมาตรการบังคับใช้กฎหมาย
- 1.5 สร้างเสริมการบังคับใช้กฎหมาย

ยุทธศาสตร์ 2
เร่งขับเคลื่อนทางสังคมและสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์
- 2.1 พัฒนาการบริหารจัดการด้านการสื่อสารต่อสาธารณะ
- 2.2 พัฒนาเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยง
- 2.3 พัฒนาเนื้อหาการสื่อสารและเพิ่มช่องทางการสื่อสาร
- 2.4 การเฝ้าระวังและการตอบโต้ข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ 3
การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์
- 3.1 พัฒนากลไกให้ชุมชนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม
- 3.2 พัฒนาศักยภาพประชาชนชุมชน

ยุทธศาสตร์ 4
พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการจัดการข้อมูล

กลยุทธ์
- 4.1 พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลในทุกระดับ
- 4.2 พัฒนาศักยภาพการจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อ และปัจจัยเสี่ยง

ยุทธศาสตร์ 5
ปฏิรูปการจัดบริการเพื่อลดเสี่ยงและลดโรคให้สอดคล้องกับสถานการณ์โรคและบริบทพื้นที่

กลยุทธ์
- 5.1 ปฏิรูปรูปแบบบริการเพื่อคัดกรองและลดความเสี่ยงในกลุ่มประชากรทั่วไป และกลุ่มเสี่ยงที่หลากหลาย
- 5.2 ปฏิรูปกระบวนการจัดบริการสุขภาพให้แก่ผู้ป่วยเรื้อรัง

ยุทธศาสตร์ 6
พัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์อย่างบูรณาการ

กลยุทธ์
- 6.1 พัฒนากลไกการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์โดยภาคีต่างๆมีส่วนร่วม
- 6.2 พัฒนาระบบติดตามประเมินผลทุกระดับ
- 6.3 พัฒนาบุคลากรทุกภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 6.4 บูรณาการงานวิจัย การจัดการความรู้และนวัตกรรม

ขอบคุณครับ